शुक्रस्य षष्ठसप्तमयोः ॥२०॥ प्रथमं ग्रहणं भवति · प्राथम्यं चैन्द्रवायवापेक्षया नोपांशुयामापेक्षया ।

असादनमा पूर्वेषां ग्रहणात् ॥२१॥ सं° शुक्रादाग्रयणाच्च ये पूर्वे ग्रहास्तेषां ग्रहणादर्वाक् असादनम् सादनं तयोर्न कार्यम् ।

परिमार्जनप्रभृति काले हिङ्कृत्य सादनम् ॥२२॥ यस्य हिङ्कारोऽभिहितः इतरस्य त्वहिङ्कृत्यैव । सं° शुक्रस्य चाग्रयणस्य च प्राकृते काले परि°भृति सा°नं भवति आग्रयणस्य तु हिङ्कृत्य ।

अव्यूहो वा ॥२३॥ छन्दसां व्यूहनपक्षेऽपि वाव्यूहो भवति द्वादशाहः एवमपि श्रूयतऽइति । सं° दशरात्रो भवति · ग्रहाणां व्यूहो न भवतीत्यर्थः ।

उभयतोऽतिरात्रः ॥२४॥ या त्वन्यतरतोऽतिरात्रतोक्ता[1] (१. ६) सा विकृतिविषया । सं° अयमहीनात्मको द्वादशाहो वचनादुभ°त्रो भवति ।

अतिप्रेषितेऽग्नीदाह श्वःसुत्यामिन्द्राग्निभ्यां प्रब्रवीमि विश्वेभ्यो देवेभ्यो ब्राह्मणेभ्यः सोमपेभ्यो ब्रह्मन्वाचं यछेति ॥२५॥ सर्वान्प्रैषानतीत्य वर्ततऽइत्यतिप्रेषितो हारियोजनोत्तरकालऽइत्यर्थः · तत्राग्नीदाह श्वःसुत्यामित्येवमादि · अयं च श्वस्तनाहःशेषभूतः ब्रह्मन्वाचं यछेत्ययं त्वद्यतनस्यैव · प्रयोजनम् ऐकाहिकेषु विकारेषु द्वादशाहिकेषु च यथार्थं प्रयोगः ।

प्रायणीयेऽद्यसुत्यामेके प्राप्तकालत्वात् ॥२६॥ प्रायणीयोऽतिरात्रो द्वितीयेऽहनि परिसमाप्यते · तत्र च पार्ष्ठिकं प्रथममहर्भवति · तेनैतदुच्यते ऽद्यसुत्यामिति वक्तव्यम् प्राप्त एव हि काल इति । सं° यतोऽद्य प्राप्त[:] काल एव · प्रायणीयातिरात्रो हि द्वितीयेऽहनि परिसमाप्यते तदेव पार्ष्ठिकं प्रथममहरारभ्यते ।

न पूर्वशेषात् ॥२७॥ एवं प्राप्तऽआह न पू°षात् · पूर्वस्यैवाङ्गः शेषभूतोऽयमतिप्रेषितः ततश्च श्वःशब्देन कर्मान्तरमुच्यते नाहरन्तरम् ।

तस्माच्च श्वोभावात् ॥२८॥[2] तस्माच्च कर्मणः श्वःशब्देन कर्मान्तरमुच्यते । सं° तस्मात्प्रायणीयातिरात्रात् श्वःशब्देन कर्मान्तरं पार्ष्ठिकप्रथमाहःकर्मोच्यते ।

---

१) °रात्रेतोक्ता D. °रात्रोक्ता K 1. °रात्रोक्तिः K 2. २) °त्वादिति KD. इति deest १. ३. M. Ss., who moreover give this sûtra between २१ and ३०.